

en saa lempelig Maade, at det kun vil blive en lille Part af Lønningen, der i Virkeligheden vil blive flydende. Dernæst vil det — det indrømmes jo nu ogsaa — slet ikke saa nogen Indflydelse, før Børneantallet i Skolen er sunket saa langt ned, at saa at sige alle Børnene gaa ud af Skolen. Saa indvendes der, at Skolepengene ville have en fordærlig Indflydelse i Købstæderne. Der maa jeg dog gøre opmærksom paa, at der ganske vist staar nævnt 300 Kr. som flydende Indtægt, men der staar ikke, at hele dette Beløb skal aflortes; der staar „indtil“ 300 Kr. Men Forholdene i Købstæderne ere saadanne, at hvor der kun gaar 30 Børn i Klassen, vil der ogsaa kun være 30 Børn at aflorte for. Den Slags private Skoler, som Lovforslaget ellers figter til og Kommunerne skulle støtter, findes efter de Herrers egen Mening slet ikke i Købstæderne. Den Slags private Skoler, som kun give den Undervisning, der fastsættes som Norm her i Bestemmelsen om private Skoler, findes slet ikke i Købstæderne. Børnene nyde der for en stor Del privat Skoleundervisning. De gaa i Realskoler eller højere Døtreskoler, eller hvad de nu hedde, i alt Fald i Skoler, hvor de nyde Undervisning i Sprog og desl., men den Slags Skoler faa ingen Understøttelse og for saadanne Børn bliver der ikke fradraget Skolepenge. Saa vidt jeg kan se, vil Følgen deraf blive den, at i en saadan Købstadkommunes Skole, hvor der er 30 Børn til hver Lærer, vil der blive fradraget ca. 180 Kr., og saa ville de igen saa udbetalt ca. 180 Kr., saa jeg kan ikke forstaa de stærke Indvendinger, der ere fremsførte om, at Lærerne skulde kunne komme til at miste Penge i tusindvis paa den Maade. Derimod kan man sige, at Købstadkommunen muligvis efter dette Forslag om de private Skoler kan komme til at ubetale adskillige Penge, fordi der jo kan oprettes en Del private Skoler i en Købstad, og disse saa kunne kræve 6 Kr. udbetalte af Kommunen for hvert Barn, men jeg tror egentlig ikke, at disse 6 Kr. kunne friste Folk til at oprette en saadan lille Industri i Retning af Skolevæsen. Selv om en ældre Frøken vil oprette en privat Skole i en Købstad for at saa 6 Kr. for hvert Barn, vil hun, naar hun faar en Snes Børn samlet sammen, kun saa ubetalt 120 Kr. af

Kommunekassen. Med disse vil hun ikke en Gang kunne opfylde Kravene til Skolebørnernes Indretning i en saadan Skole, saa disse 6 Kr. pr. Barn ville næppe kunne friste Folk til at oprette en hel Række private Skoler af denne Art. Og de private Skoler, hvori der skal undervises i Sprog og lignende, komme jo slet ikke ind under Forslagets Bestemmelser. Jeg tror derfor heller ikke, at disse Skolepenge ville komme til at virke meget stærkt for Købstædernes Vedkommende. Jeg tror ikke, at Faren her er saa stor, som man afmaler den for os. Mod Undervisningsfagene er der gjort adskillige Indvendinger. Den højtærede Minister sagde, at det var mindre rigtigt, at vi forlangte Metoden i Undervisningen slaat fast i Loven. Jeg ser ikke, at der egentlig foreslaas noget saadant her med Undtagelse af den ene Sætning i § 11 om, at der i Forstolen skal saa vidt muligt gennem Anskuelseundervisning forberedes til den senere Undervisning. Men en Anskuelseundervisning er virkelig en Undervisning, der vil findes i en saadan Skole til enhver Tid. Det er ikke i og for sig en enkelt streng Metode; thi i Forstolen eller de lavere Klasser vil man altid være nødt til at undervise paa en anskuelig Maade. Jeg ser ikke, at der kan være nogen Fare ved denne Sætning. I øvrigt kan jeg ikke indrømme, at der fastslaas nogen Metode i § 11. Der nævnes der et Fag, hvori der skal undervises, og saa gives der samtidig Skolekommissionen Ret til at fastslaa, i hvilke yderligere Fag der skal undervises. Der indrømmes en højere Grad af Selvstyre til Kommunerne ogsaa i den Retning — det er sikkert nok — men man sænker ikke Niveauet i Skolernes Undervisning, og man fastslaar i Virkeligheden heller ikke nogen som helst Metode. Det eneste Punkt, hvor jeg indrømmer, at man peger noget paa en bestemt Metode, er ved Religionsundervisningen, idet man siger, at den skal finde Sted paa Grundlag af Bibelhistorie, men det tror jeg, man gør Ret i, fordi Lærebogen som Grundlag for Religionsundervisning vistnok er et mindre heldigt Grundlag. Jeg tror dog ikke, at nogen i Virkeligheden vil mene, at en god Religionsundervisning for Børn kan hvile derpaa. Børn er bedst i Stand at tilegne sig noget, naar det gives historisk for dem, og jeg føler mig overbevist om, at